

Attest, som Lyndet har faaet for den Tid, med en bedre, som han tilveiebringer i Diebliffet. Hvad der forøvrigt nærmest bevægede mig til at begjære Ordet, var den Forbring, som det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (N. Jensen) fremsatte, og som forekommer mig at være høist mærkværdig. Han meente; at de Medlemmer, som nedlagde en Indsigelse imod den af ham fremsatte Mening om, at man heelt burde hæve Lyndeloven, skulde være opfordrede til at føre Beviis for denne deres Paastand, som han kaldte det. Jeg tillod mig nylig at bemærke, at jeg fandt denne Forbring fra hans Side mærkelig og besynderlig. Der blev ganske i Almindelighed af ham henkastet den Paastand, i Righedens Navn, at det skulde være i Lyndets Interesse, at man hævede hele Lyndeloven; men kan Nogen virkelig for Alvor mene, at det skulde være en Pligt for dem, som ikke dele denne Anskuelse, men som blot føle sig opfordrede til at nedlægge Indsigelse derimod, at de nu her ved denne Sags Behandling skulde føre Beviis for deres Anskuelser Rigtighed, hvilket kun kunde skee ved at gennemgaae Lyndeloven i dens væsentligste Punkter og ved at paavise, hvorvidt disse Bestemmelser kunne være af nogen heldig Indfyldelse og Betydning eller ikke? Skulde man virkelig indlade sig paa dette Spørgsmaal paa en saadan Maade, at det Hele havde nogen Betydning, kunde man kun gjøre det ved saaledes at gennemgaae Lyndeloven, som er en temmelig vidtløftig Lov, men det vilde dog vistnok ligge udenfor den Sag, der for Diebliffet er under Forhandling. Forøvrigt kan jeg ikke nægte, at det ogsaa af den Grund forekommer mig unødvendigt at gaae ind paa en saadan Beviisførelse, at det efter min Mening maa være klart for Enhver, der overhovedet har gennemlæst Lyndeloven, eller som erindrer, hvad der staaer i den, at det vilde være af stor Betænkelighed netop for Lyndets Skyld, uden videre at hæve denne Lov. Der findes nemlig deri en heel Række af Bestemmelser, som gaae ud paa at værne om Rettigheder for Lyndet, som dette ikke vilde have, naar der ikke var en positiv Lov, som gav det dem, eller naar Lyndet ikke iforveien havde sørget for contractmæssigt at

sikre sig dem. Naar man har givet en positiv Lov, hvori man har indført en saadan Ordning, har det naturligviis været i Erkjendelsen af, at det vilde være en for stor Forbring at stille til Lyndeclassen, at den skulde have Omsigt nok til i ethvert Tilfælde juridisk stringent iforveien i en Contract at opstille alle de Rettigheder, som den bør sikre sig; derfor har man indført Sligt i Loven, men naar man hæver denne, udsætter man Lyndet for at miste mange Rettigheder, for ofte at blive forurettet, naar det ikke har havt den sjeldne Omsigt, iforveien at faae Alt det, hvorom der kan være Spørgsmaal, opsat juridisk klart og tydeligt i en Contract. Derfor troer jeg virkelig ogsaa, at det var fuldkomment bespøjet, naar jeg kaldte den Mening, som det ærede Medlem havde fremsført, nemlig at Righeden forbrede Ophævelsen af Lyndeloven, theoretisk, abstract eller doctrinair. Ordet „doctrinair“ misbruges som bekjendt meget. Det bruges ved mange Leiligheder om Ting og Personer, hvor det ikke er paa sin Plads, og fornemmelig bruges det ofte af Folk, som ikke vide, hvad det Ord, hvoraf de betjene sig, bethder; men jeg troer dog ikke, at det ved denne Leilighed kan misforstaaes, og jeg troede at turde forudsætte, at det ærede Medlem veed, hvad man forstaaer derved; jeg tilspøiede derhos: „theoretisk eller abstract“. Jeg antager i det Hele taget, at skal der være Mening i Ordet „doctrinair“, maa det være den, at man holder fast ved Doctriner, eller almindelige Sætninger, der maaskee kunne være rigtige, principielt eller systematisk taget, men som let blive feilagtige i det enkelte Tilfælde, fordi man seer bort fra de mangfoldige Modificationer, som det praktiske Liv kan medføre. Derfor troer jeg, at det var doctrinairt, naar det ærede Medlem vilde gjøre gjældende, at man skal hæve Lyndeloven, fordi det strider imod Righedens Princip at have en særegen Lovgivning for Lyndeclassen. Det er, siger jeg, doctrinairt, naar man saaledes vil ophæve en Lov uden at være opmærksom paa, at man, ved at træffe en saadan Foranstaltning, i Virkeligheden, i Praxis vil komme til at gjøre Uret og at tilspøie Skade mod den Klasse af Borgere, som man mener at ville gavne ved denne Doctrin.